

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Udvalgets ordfører (Lysholt Hansen): Under udvalgsbehandlingen mellem anden og tredje behandling har drøftelserne på grundlag af en henvendelse fra Handelens Udvalg om Erhvervsvejledning koncentreret sig om spørgsmålet om erhvervsorganisationernes mulighed for indflydelse på lovens administration.

Deputationen fra Handelens Udvalg om Erhvervsvejledning fremsatte to ønsker, for det første, at erhvervsorganisationerne ved ansættelse af erhvervsvejledere blev spurgt på linje med skolemyndighederne. Man begrundede dette ønske med nødvendigheden af, at også andre end skolelærere kom i betragtning som erhvervsvejledere. For det andet ønskede erhvervsorganisationerne at få sæde i det såkaldte § 8-udvalg, der er rådgivende for arbejdsministeren med hensyn til lovens administration. Deputationen fremhævede, at erhvervslivet ikke følte sig repræsenteret ved den arbejdsgiverrepræsentant, der har sæde i udvalget, idet Arbejdsgiverforeningens område først og fremmest er af økonomisk karakter, medens det i dette udvalg er problemer af helt anden karakter, der behandles.

Udvalget kunne i det væsentlige tilslutte sig de fremsatte synspunkter og har drøftet disse i et samråd med ministeren. Under drøftelserne er der imidlertid opnået enighed om, at det vil være rigtigt også på dette område at høre endnu et par års erfaringer og så tage spørgsmålet op til behandling ved revisionen af loven i 1960-61, idet det ikke er så let at løse, som det umiddelbart kunne se ud til. Med hensyn til ønsket om, at erhvervsorganisationerne måtte blive spurgt ved ansættelsen af erhvervsvejledere, ligger det f. eks. således, at der under et arbejdsanvisningskontor kan høre flere byer, hvorfor det ville være en ret stor kreds, der skulle spørges. For i nogen måde at imødekomme ønsket har ministeren givet tilsagn om, at tilsynsrådene ved arbejdsanvisningskontorerne vil få lejlighed til at udtale sig før ansættelsen af erhvervsvejledere. For på samme måde i nogen grad at imødekomme det andet ønske har mini-

steren givet tilsagn om, at erhvervsorganisationer, som ikke er repræsenteret i § 8-udvalget, vil blive tilkaldt til forhandling, når særlige spørgsmål af interesse for de pågældende er til behandling.

Udvalget indstiller herefter lovforslaget til vedtagelse i den form, det fik ved anden behandling.

Arbejds- og boligministeren (Bundvad): Jeg vil gerne kort takke udvalget for hurtig og velvillig behandling af lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 131 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Sagføreres møderet for højesteret, voteringsordningen i højesteret og nordiske sagføreres møderet).

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3795, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 621).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Udvalgets ordfører (Edel Saunte): Udvalget har holdt et møde efter lovforslagets anden behandling, og udvalgets flertal, nemlig hele udvalget med undtagelse af de ærede medlemmer hr. Poul Møller og hr. Ninn-Hansen, indstiller lovforslaget til vedtagelse i den form, det fik ved anden behandling.

Ved gennemlæsning af fortrykket af Folketingsstidende er jeg blevet opmærksom på, at jeg har brugt udtrykket „norsk ordning“ om det forslag, den højtærede justitsminister har fremsat om voteringen i højesteret. Jeg går ud fra, at alle her er klar over, at det ikke var den egentlige norske ordning, men en modificeret norsk ordning, der var tale om.

[Edel Saunte.]

Efter andenbehandlingen har jeg modtaget en henvendelse fra sagførerside, idet man var ængstelig for, at § 126 i den nye affattelse skulle kunne fortolkes sådan, at højesteret kunne tage private hensyn i spørgsmålet om bortvisning af sagførere fra procedure i højesteret. Jeg tror, vi alle har været enige om, at det drejer sig om proceduremæssige hensyn og ikke om f. eks., hvilken politisk indstilling vedkommende sagfører har, eller hvorledes hans private forhold er, f. eks. om den pågældende er skilt.

Helga Pedersen: Må jeg først vedrørende fortolkningen af den lovbestemmelse, som det ærede medlem fru Edel Saunte nævnte, sige, at jeg er ganske enig i det ærede medlems fortolkning.

Da jeg efter debatten forleden dag sammenholdt de betragtninger, der blev fremsat ved lovforslagets anden behandling, var der et par ting, der særlig faldt mig i øjnene. Den ene var den vanskelighed, vi alle har haft vedrørende fortolkningen af bestemmelsen om øvethedserklæring fra landsretten — det er den nye affattelse af retsplejelovens § 126. Jeg er uægtelig ved at fortryde, at jeg ikke lyttede lidt mere til det ærede medlem hr. Lannung, da han i udvalget gik ind for en eventuel skærpelse af kursen samt en lovændring. Så havde vi måske fundet frem til en bestemmelse, der kunne have hævet den tvivl, som vi nu hver især fandt anledning til at fremdrage. På dette sene tidspunkt synes jeg dog ikke, at nye overvejelser om ændringer er på deres plads, så det skal jeg afholde mig fra.

Det andet forhold, jeg ville fremhæve, er af mere generel karakter. Den højtærede justitsminister og de fleste ordførere pegede jo på, at yderligere ændringer i retsplejeloven måtte påregnes, såfremt formålet med dette lovforslag ikke blev nået ved de nu foreslåede regler; det var navnlig i forbindelse med vateringspørgsmålet, dette kom frem. Her synes jeg, at der mangler én betragtning i billedet, nemlig at vi i al vor

reformiver ikke må overse den meget væsentlige betydning, rolige og stabile arbejdsforhold har for retsplejen. De første væsentlige ændringer siden retsplejereformens indførelse i 1919 vedrørende højesteretsarbejdet kom i 1932, og de er blevet efterfulgt af flere i de følgende 25 år. Men den, der er fortrolig med arbejdet i retsplejens tjeneste, ved, at det tager sin tid, før lovregler og da i særdeleshed retsplejelovregler er gennemarbejdet i det praktiske retsliv, og før man kan sige, at nu har retspraksis virkelig bundfældet sig. Derfor håber jeg, at disse nye regler vil bidrage til at skabe ro om højesterets virksomhed, så retten under rolige arbejdsvilkår kan medvirke til at skabe den bedst mulige retspleje for det danske samfund. Vi har under disse debatter og i udvalget fremhævet en række almindelige retsplejehensyn, men det forekom mig, at dette lovforslag ikke burde vedtages, uden at også betydningen af rolige og stabile arbejdsvilkår for retsplejens udøvere blev påpeget.

Poul Møller: Efter at mine ændringsforslag vedrørende bevarelsen af en lempet højesteretssagførerprøve blev nedstemt ved anden behandling, skal jeg sammen med det ærede medlem hr. Ninn-Hansen indstille lovforslaget til forkastelse. Vi gør det, selv om vi har tiltrådt ændringsforslagene vedrørende vateringsordningen, den nordiske advokatordning og titulaturspørgsmålet. Vi betragter afskaffelsen af højesteretsprøven som lovforslagets hovedpunkt, og da vi her er uenige med flertallet, anbefaler vi det høje tings medlemmer at stemme mod lovforslaget.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Også jeg er enig med det ærede medlem fru Edel Saunte i hendes fortolkning af bestemmelsen om bortvisning af sagførere; denne bortvisning kan alene ske af proceduremæssige grunde.

Jeg kan også tiltræde de bemærkninger, det ærede medlem fremsatte om, at mine

[Justitsministeren.]

ord vedrørende den norske voteringsordning må forstås med den modifikation, at det, højesteretsdommeren som formand for kommissionen var gået ind for, alene var enkeltvoteringen og ikke den efterfølgende mundtlige, offentlige votering, om hvilken jeg heller ikke havde stillet forslag.

Jeg forstod ikke rigtig det ærede medlem frk. Helga Pedersens bemærkninger; jeg har haft den opfattelse, at der fra alle sider i udvalget var enighed om, at hvis den ændring, der nu sker med hensyn til dommeranonymiteten, ikke inden for en overskuelig tid satte sig spor i bedre og mere oplysende præmisser i højesteretsdommene, ville det høje ting være indstillet på at tage spørgsmålet op til ny behandling. Jeg forstår, at det ærede medlem hr. Poul Møller ved lovforslagets anden behandling også gav udtryk for, at han delte denne opfattelse. Jeg ved ikke, om det ærede medlem frk. Helga Pedersen med sine bemærkninger har villet tage afstand fra denne tanke; for mit vedkommende må jeg fastholde den.

Jeg anbefaler lovforslaget.

Udvalgets ordfører (Edel Saunte): Det er det ærede medlem frk. Helga Pedersens bemærkninger, der kalder mig frem igen. Jeg er helt enig med det ærede medlem i, at det er uheldigt at ændre retsplejeloven alt for ofte, og jeg mener også, at det ville være meget beklageligt, om det høje ting snart igen skulle komme til at beskæftige sig med spørgsmålet om votering i højesteret. Selvfølgelig er det rigtigt, at det må tage en vis tid at indarbejde nye lovregler, men her, hvor det udelukkende drejer sig om, hvorvidt højesteret agter at opfylde det, vi anså for et løfte, og udføre det — det erkender jeg — meget store, måske også tidrøvende arbejde at begrunde dommene fyldestgørende, må højesteret på den anden side også være i stand til at gennemføre ordningen inden for en rimelig tid.

Thestrup: I tilslutning til, hvad jeg sagde ved anden behandling af lovforslaget, vil jeg anbefale at stemme for det. Jeg er enig med det ærede medlem frk. Helga Pedersen i, at det er uheldigt, hvis der stadig sker ændringer i retsplejeloven, og at det navnlig er uheldigt, hvis der stadig sker ændringer,

for så vidt højesteret angår. Jeg er ganske overbevist om, at højesteret vil følge denne lovbestemmelse, og jeg er helt sikker på, at det ikke vil blive nødvendigt for os at ændre noget i denne retning.

Der er et spørgsmål, jeg tidligere har talt med den højtærede justitsminister om i forbindelse med behandlingen af retsplejeloven, og jeg har egentlig det indtryk, at jeg er ganske enig med justitsministeren. Det, jeg vil sige til den højtærede minister, er, at når der engang skal ske ændringer vedrørende retsplejen, er der visse ting, der bekymrer mig meget mere, og som jeg meget hellere ville se ændret end så meget andet. Problemet er, at der efterhånden i vor retspleje ikke er den umiddelbarhed, som oprindeligt var tilsigtet, at der efterhånden i retsplejen har indsneget sig så meget af den gamle skriftlighed gennem de lange protokollater, der dikteres. Det ville være af meget stor værdi, når engang lejlighed var til det, at få indført lovbestemmelser, der tilsigtede at føre retsplejen tilbage til den udmærkede skikkelse, den havde efter ændringen i 1919.

Helga Pedersen: Til trods for at den højtærede justitsminister hævdede, at han ikke rigtig forstod, hvad jeg mente, viste det efterfølgende svar, at ministeren naturligvis godt var klar over min mening; og det ærede medlem fru Edel Sauntes betragtninger gik i samme retning.

Det, jeg har fundet det rigtigt at fremhæve, er, at det, som også det ærede medlem hr. Thestrup sagde, er uheldigt, hvis vi for ofte skal ændre retsplejelovens regler, i særdeleshed da, når det drejer sig om højesterets arbejde. Hvad jeg ville understrege, er, at i den overvejelse, der eventuelt fremover måtte komme angående nye ændringer, bør vi tage hensyn til, at ro og stabilitet er en væsentlig faktor ved retsplejens udøvelse.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg kan måske gøre den bemærkning til det ærede medlem frk. Helga Pedersen, at hvis det ærede medlem ville have undgået den risiko, vi her drøfter, kunne det ærede medlem have stemt for mit forslag; så havde risikoen ikke eksisteret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 117 stemmer mod 20.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive til-
stillet statsministeren.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i mor-
gen, onsdag den 23. april, kl. 13 med føl-
gende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående Kongeriget Danmarks Hypotekbanks beretning for regnskabsåret 1956-57.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om udvidelse og ombyg-
ning af rigshospitalet.

Mødet hævet kl. 14²⁰.

83. møde.

Onsdag den 23. april kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående Kongeriget Danmarks Hypotekbanks beretning for regnskabsåret 1956-57.

Valgt blev: *Einer-Jensen, Brodthagen, Gorrsen, Ove Hansen, Erhard Jakobsen, Mørk, Lars M. Olsen, Axel Sørensen, Helge Madsen, Henry Christensen, Ejnar Hansen, Kryger, Lorentzen, Paabøl, Clausen (Olufskjær), Poul Claussen og Adolph Sørensen.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udvidelse og ombygning af rigshospitalet.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1753, fremsættelsen i tidenden sp. 3916).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kolbjørn: Det foreliggende lovforslags to korte paragraffer bemyndiger undervisningsministeren til at udvide og ombygge rigshospitalet. Udgifterne forudsættes bevilget på de årlige finans- eller tillægsbevillingslove.

Det fremgår imidlertid af de ledsagende bemærkninger, at byggearbejdet på grundlag af prisniveauet i 1957 er anslået at ville koste 165 mill. kr. fordelt i rater af noget forskellig størrelse over 14 år. Der er altså tale om en betydelig investering. Byggeudgiften for det nuværende rigshospital var, da J. C. Christensen fremsatte forslag herom i 1902, sat til 7 450 000 kr., en sum, der dog af rigsdagen blev reduceret med godt 200 000 kr.

Nødvendigheden af en gennemgribende modernisering af rigshospitalet kommer ikke som en overraskelse, hverken for folketinget eller for offentligheden. Længe har der været fremsat kritik ikke alene af de store sygestuer med 25-30 senge og hospitalsbygningernes spredte placering, som patienter og pårørende straks mærker; lægecheferne har rettet anker mod en lang række forhold, og ændringer og udvidelser er betegnet som uomgængeligt nødvendige på talrige områder, for hvilke der nærmere er redegjort i bemærkningerne til lovforslaget.

I 1947 nedsatte undervisningsministeriet på foranledning af rigshospitalets lægeråd en kommission, der i 1952 afgav betænkning om en ombygning. I 1954 udskreves en nordisk arkitektkonkurrence, blandt hvis 28 deltagere arkitekterne Kay Boeck-Hansen og Jørgen Stærmose vandt prisen. Siden 1956 har et byggeudvalg, hvori også medlemmer fra de i finansudvalget repræsenterede partier og arkitekterne har sæde, gennem talrige møder forberedt projekteringen.

I betragtning af dette forarbejde og de foreliggende sagkyndige redegørelser for nødvendigheden af en gennemgribende modernisering, ja, næsten en hel fornyelse af dette store hospital, ikke alene af hensyn til behandlingen af de syge, men også for at give bedre vilkår for den uddannelse af læger, sygeplejersker og jordemødre, som foregår her, skal jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag. Jeg